

ИЗВЕШТАЈ МЕНТОРА О ЗАВРШНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
1. Име, име једног родитеља, презиме Милица (Новица) Печиноћевић
2. Датум рођења, општина, Република: 12.07.2001. године, Ниш, Република Србија
3. Година уписа на мастер академске студије права 2024/2025.
II НАСЛОВ МАСТЕР РАДА
„Трговина људима у циљу сексуалне експлоатације“
III ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА
<p>Мастер рад под називом „Трговина људима у циљу сексуалне експлоатације“ састоји се од шездесет и три (63) странице компјутерски обрађеног текста. Структуру рада чини: Увод, четири системски и логички повезана дела (главе I - IV), Закључак и Попис коришћене литературе и правних извора. Текст је писан ћириличним писмом, фонт Times New Roman, проред 1,5.</p> <p>У Уводном делу рада (стр. 1 - 2), кандидаткиња укратко указује на проблеме у вези са трговином људи у циљу сексуалне експлоатације, наводећи да је реч о једној од најтежих повреда достојанства и основних права појединца у савременом друштву, као и о једном од најраширенијих и финансијски најисплативијих облика организованог криминалитета који делује преко националних граница. У даљем делу текста кандидаткиња сажето указује на кључне карактеристике овог криминалног феномена, уводећи читаоца у садржај рада.</p> <p>У првом делу рада (Глава I) који носи наслов Трговина људима – појам, облици и карактеристике (стр. 3 - 12), кандидаткиња појмовно одређује трговину људима, објашњава факторе који доприносе трговини људима, разматра основне облике, односно начине експлоатације жртава трговине људима и карактеристике жртава, као и последице које наступају за жртве трговине људима.</p> <p>У другом делу рада (Глава II, под насловом Сексуална експлоатација као облик трговине људима, стр. 13 – 29) кандидаткиња пажњу посвећује појмовном одређењу и основним облицима сексуалне експлоатације жртава трговине људима, посебно објашњавајући шта се подразумева под присилном проституцијом, дечијом проституцијом и присилном порнографијом, односно комерцијалном, некомерцијалном и комбинованом проституцијом. Даљи део рада посвећен је анализи конкретних узрока сексуалне експлоатације, односно факторима који постоје у замљама/местима порекла жртава (тзв. фактори гурања) и факторима који постоје у земљама/местима у које се жртве одводе, тј. експлоатишу (тзв. фактори</p>

привлачења), карактеристикама жртава које су сексуално искоришћаване, као и последицама које наступају код жртава сексуалне експлоатације, посебно указујући на физичке повреде и психичке трауме (попут ПТСП, депресије, несанице и др.), а које настају услед психичког, физичког и сексуалног злостављања. Пажњу посвећује правном оквиру и механизмима заштите жртава истичући неопходност добијања помоћи и подршке за жртве сексуалног искоришћавања непосредно након њихове идентификације, важност приступа жртава бесплатним правним услугома, смештања у сигурно окружење, посебног начина испитивања у кривичном поступку и др. Када пише о превенцији наглашава да кључни корак у изградњи отпорности на различите облике злоупотребе и насиља чини едукација појединца.

Део трећи (Глава III, под насловом **Правни оквир и заштита жртава**, стр. 30 – 47) посвећен је анализи међународног и националног правног оквира намењеног спречавању и сузбијању трговине људима. Кандидаткиња разматра правни оквир сарадње између држава које су ратификовале релевантне конвенције, протоколе и друге међународне акте, напомињући да сарадња подразумева размену информација, заједничку обраду и анализу случајева трговине људима, усклађивање националних законодавстава са међународним стандардима и спровођење конкретних мера и активности усмерених на ефикаснију борбу против овог феномена. У оквиру овог дела кандидаткиња анализира одредбе: Конвенције Уједињених нација против транснационалног организованог криминала, Протокола о превенцији, сузбијању и кажњавању трговине људским бићима, нарочито женама и децом и Конвенције Савета Европе о борби против трговине људима, наводећи да је реч о кључним међународним документима за супростављање трговини људима. Када је реч о националном правном оквиру, кандидаткиња разматра и указује на значај одредаба садржаних у: Уставу Републике Србије, Кривичном закону Републике Србије, Закону о забрани дискриминације, Закону о азилу и привременој заштити, Закону о странцима. Кандидаткиња се бави институционалним механизмима заштите жртава трговине људима у Републици Србији напомињући да он представља кључну компоненту у борби против трговине људима и у обезбеђивању адекватне помоћи и подршке жртвама трговине људима. На крају трећег дела рада, посебно указује на значај идентификације и рехабилитације жртава, као и на проблеме са којима се жртве сусрећу када покушавају да у кривичном поступку остваре имовинскоправни захтев.

У четвртом делу рада (Глава IV, под називом „**Анализа карактеристика жртава сексуалне експлоатације у Републици Србији**“, стр. 48 – 55), кандидаткиња анализира статистичке податке Центра за заштиту жртава трговине људима Републике Србије у периоду 2021. године до 2025. године. Посебну пажњу посвећује карактеристикама жртва сексуалне експлоатације и њиховом учешћу у укупном броју жртава у Републици Србији. Том приликом анализира следеће податке: структуру жртава према полу и узрасту, националној припадности, географском пореклу и др, констатујући да су жртве у највећем проценту женског пола и у највећем проценту сексуално искоришћаване. На почетку сваке анализе статистичких података кандидаткиња анализира и врши поређење са актуелним трендовима, напомињући да је реч о веома динамичној појави.

У **Закључку** (стр. 56 – 57) кандидаткиња се осврће на најзначајнија питања којима се бавила у раду, још једном указујући да је реч о сложенем и вишедимензионалном феномену који се не може разумети искључиво кроз безбедоносну призму, односно призму криминалитета, већ захтева разматрање многобројних економских, социолошких, психолошких и политичких аспеката, а што у крајњем захтева интердисциплинарни приступ у проучавању и његовом супростављању.

IV ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА РАДА

У раду су обрађена значајна питања која се односе на трговину људима у циљу сексуалне експлоатације. У обради предмета рада у обзир су узета теоријска схватања, позитивноправна регулатива у међународном и националном праву Републике Србије, анализирани статистички подаци о феномену трговине људима, односно о карактеристикама жртава трговине људима у

циљу сексуалне експлоатације у периоду од 2021. до 2025. године.

V ЗАКЉУЧЦИ, ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ РАДА И ИСТРАЖИВАЊА

Трговина људима у сврху сексуалне експлоатације представља један од најдрастичнијих видова повреде људских права и сложен феномен који се ослања на дубоко укоренење друштвене неједнакости, економску нестабилност и глобалне механизме организованог криминала.

Премда је Република Србија у протеклим деценијама значајно модернизовала своје законодавство и институционалне механизме усклађујући их са међународним стандардима, овај облик криминалитета и даље показује изузетну прилагодљивост, сложеност и отпорност на мере које се предузимају у циљу спречавања и сузбијања.

Жртве сексуалне експлоатације најчешће потичу из посебно рањивих група — то су жене, деца, особе које живе у сиромаштву, преживеле различите облике насиља или припадници маргинализованих заједница.

Последице које трпе жртве сексуалне експлоатације дубоко су разорне: од озбиљних физичких повреда и сексуалног злостављања, преко трајних психичких последица, до губитка самопоуздања, идентитета и социјалне сигурности.

Ефикасна борба против трговине људима у циљу сексуалне експлоатације подразумева свеобухватан, мултисекторални и индивидуализован приступ који претпоставља тесну сарадњу здравствених, социјалних, правосудних и цивилних структура, као и континуирану подршку усмерену ка опоравку и поновној интеграцији жртве у друштво.

VI КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Мастер рад „Трговина људима у циљу сексуалне експлоатације“, представља складну целину којом су обухваћени значајнији аспекти истраживане теме. Структура и систематика рада су задовољавајући, тема је изложена разумљивим језиком и у складу са стандардима академског писања. Коришћена је адекватана домаћа и инострана литература. Правна терминологија, анализа и изведени закључци су на новоу који је примерен овој врсти рада.

VII ПРЕДЛОГ

На основу изложеног, ментор предлаже Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици да усвоји извештај и кандидаткињи Милици Печиноћевић одобри јавну одбрану мастер рада под називом „Трговина људима у циљу сексуалне експлоатације“.

У Косовској Митровици, 03.06.2026.

МЕНТОР:

Проф. др Салија Атанасов

